

Informatienota voor de raad

Datum 16 februari 2021

Onderwerp	Leerplichtjaarverslag 2018-2019 en 2019-2020
Versienummer	V2.0

Portefeuillehouder M.W.J. van Willigen

Informant D.S. Meijerink
Afdeling Sociaal Wijkteam
Telefoon 06-24114733
Email D.Meijerink@zwolle.nl
Bijlagen Leerplichtjaarverslag 2018-2019 en 2019-2020

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Het leerplichtjaarverslag 2018-2019 en 2019-2020 van de gemeente Zwolle

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

In het begrotingsprogramma Samenleving 2020 richtte we ons op preventie; het voorkomen van problemen. De ambitie is ook dat kinderen en jongeren zich positief ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die nu en in de toekomst kunnen meedoen in een doorgaande lijn van spelen, leren en werken. Omdat de eerste levensjaren van groot belang zijn voor de ontwikkeling van alle kinderen, is de doelstelling dat we een krachtige doorgaande leerlijn realiseren om alle Zwolse kinderen gelijke kansen te geven, zodanig dat het aantal thuiszitters verminderd wordt en het aantal voortijdig schoolverlaters (VSV'ers) verder daalt.

De gemeente heeft de taak om te waarborgen dat jongeren optimaal van het recht op onderwijs gebruik kunnen maken. Dit is verankerd in de leerplichtwet (1969) en de RMC-wet. In de Leerplichtwet 1969 staan de rechten en plichten van ouders, leerlingen en schooldirecteuren aangegeven. De Leerplichtwet is een rechtsmiddel waarmee gewaarborgd wordt dat alle jongeren in Nederland aan het onderwijs kunnen en zullen deelnemen.

De kern van de taak ligt in het helpen voorkomen van ontsporingen in de schoolloopbaan van kinderen. In de eerste plaats ligt hier een taak voor de ouders en/of verzorgers en uiteraard voor de school. De Leerplichtwet geeft aan burgemeester en wethouders en in hun verlengde de leerplichtambtenaar, de bevoegdheden om op te treden als het dreigt mis te lopen in de schoolloopbaan van een jongere. Een overzicht van het aantal meldingen van schoolverzuim gedurende een schooljaar wordt in kaart gebracht middels het leerplicht jaarverslag.

Leerplichtjaarverslag 2018-2019

Bij het jaarverslag is ook een kort verslag van 2018-2019 gevoegd. In het schooljaar 2017/2018 is gestart met het instellen van een proeftuin rondom thuiszitters. Hierbij werd een nauwe samenwerking

Datum

2 januari 2021

opgestart tussen sociaal domein, samenwerkingsverband onderwijs, gemeente, leerplicht, GGD en onderwijs-zorgconsulent van het ministerie van OCW. Uitgangspunt: geen ontheffingen, minder uitstroom richting jeugdhulp. De resultaten: het aantal thuiszitters is gedaald.

Minder uitstroom naar zorgboerderijen of andere vormen van dagopvang waar kinderen langdurig verblijven omdat ze (nog) niet naar school zouden kunnen. Meer instroom van kleuters van dagbestedingsplekken naar het onderwijs (meestal speciaal onderwijs). Dit leidt tot een verschuiving bij jeugdhulpaanbieders naar meer ambulante vormen van jeugdhulp waarbij kinderen in het onderwijs ondersteunt worden.

Voor de vergelijking met eerdere jaren is daarom het rapport 2018-2019 toegevoegd.

Kernboodschap

Artikel 25, lid van de Leerplichtwet schrijft voor dat wij uw raad jaarlijks verslag uitbrengen over het gevoerde leerplichtbeleid. Dit doen wij in de vorm van bijgaand jaarverslag over het schooljaar 2018-2019 en 2019-2020. Samenvattend kunnen we constateren dat we als gemeente Zwolle goed doen op het bestrijden van voortijdig schooluitval en het bevorderen van schooldeelname.

We hebben intensief ingezet op de samenwerking en afstemming tussen kind en ouders, onderwijs, leerplicht en RMC en het sociale wijkteam. Dit zie je terug in een daling van het aantal vrijstellingen met meer dan 25% en een verhoogde deelname van jonge kinderen aan het onderwijs (0,4%). Daarbij blijven we inzetten op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten door 18+ leerlingen die verzuimen vroegtijdig te spreken en te begeleiden naar juiste ondersteuning.

Daarentegen zien we een lichte stijging van het aantal absoluut verzuimmeldingen en vrijstellingen vanwege een inschrijving op een school in het buitenland. De stijging van de absoluut verzuimmeldingen komt voornamelijk doordat men is verhuisd uit de gemeente Zwolle en wellicht in een andere gemeente ingeschreven staan op een school.

Uitvoering geven aan de Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp

Alle kinderen in Zwolle kunnen veilig en gezond opgroeien en zich positief ontwikkelen. Kinderen en jongeren en hun ouders werken zoveel mogelijk in een gewone setting (met name gezin en school) aan ontwikkeling, meedoen en welbevinden. Een ononderbroken schoolloopbaan is daarbij van groot belang. Als dit om welke reden dan ook (tijdelijk) niet lukt, organiseren we passende ondersteuning (vanuit passend onderwijs en/of het sociaal domein). Dat doen we zodanig dat de eigen kracht en veerkracht van het kind, gezin, de klas of school versterkt worden, zodat het zelf oplossend vermogen en het opvoedklimaat versterkt wordt.

Daarbij werken we met goede verbindingen tussen een kind in zijn/haar gezin, op school en/of andere plekken. We sluiten aan bij de eigen kracht van kinderen, gezinnen en scholen om opgroeien en opvoeden van alle kinderen optimaal te laten verlopen. Daarvoor zoeken we naar andere vormen van inzet van onderwijs en mogelijkheden vanuit het sociaal domein om inzet van jeugdhulp waar mogelijk te voorkomen.¹

Met het oog op het verwezenlijken van bovenstaande ambitie is in schooljaar 2017/2018 in het primair onderwijs gestart met de inrichting van ondersteuningsteams. In schooljaar 2018/2019 is deze ontwikkeling uitgebreid naar het voortgezet onderwijs.

De ondersteuningsteams in de scholen bestaan uit medewerkers van de school (orthopedagoog, intern begeleider en zorgcoördinator) en een jeugd- en gezinswerker die deel uitmaakt van een sociaal wijkteam (SWT). In de schil daaromheen is Leerplicht en de GGD-arts gepositioneerd.

¹ Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp (2017), 6-7.

Datum

2 januari 2021

Het OT en Sociaal Wijkteam en Leerplicht komen elkaar tegen waar het gaat om verzuim en (dreigende) thuiszitters. Beiden werken vanuit een andere wet en maatschappelijke opdracht, maar beiden hebben een rol waar het gaat om preventie van uitval en langer thuiszitten. In dit leerplichtverslag lees je een deel van de resultaten van de inzet op de Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp.

Bijdrage aan het voorkomen van laaggeletterdheid

Onderzoek naar laaggeletterdheid wijst uit dat 10% van de basisschoolleerlingen de basisschool verlaat met 2 jaar taalachterstand. 24% van de 15-jarigen in Nederland grote moeite heeft met het begrijpen van hun schoolboeken en later zeer waarschijnlijk onder de noemer laaggeletterdheid vallen. 1 op de 8 van de leerlingen verlaat het vmbo zonder het vereiste taalniveau (2F). Met het nieuwe meerjarenbeleidsplan Leerplicht-RMC 2021-2024 willen we door een doorgaande leerlijn van de jongere borgen. Hierdoor voorkomen we laaggeletterdheid en zorgen voor een goed maatschappelijk zelfstandig bestaan. Dit sluit aan bij het regioplan basisvaardigheden.

Realisatie van een krachtige doorgaande leerlijn

Leerplicht geldt tot 18 jaar. Als een jongere na de leerplichtige leeftijd uitvalt op school is dit een voortijdig schoolverlater (VSV). Voortijdig schoolverlaten wordt nadrukkelijk in verband gebracht met jeugdwerkloosheid en overige maatschappelijke uitval. VSV'ers vallen onder de wetgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC). RMC heeft jongeren zonder startkwalificatie in beeld en activeert deze groep om weer terug te gaan naar school of werk. Door de wetswijziging "Regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie" is de RMC taak per 1 januari 2019 wettelijk geformaliseerd². RMC is de schakel- en makelaar tussen de verschillende partijen (zoals overheden, onderwijs, sociale partners, partijen in de zorg) met als doel jongeren effectief te begeleiden naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan.

Team Leerplicht-RMC zoekt continu de verbinding met de beleidsterreinen Jeugdzorg en Werk- en Inkomen om gezamenlijke preventie en de integrale aanpak van signalen binnen het Sociale Domein te realiseren, met als doel jongeren zo effectief te begeleiden naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan.

Consequenties

Met dit jaarverslag voldoen wij aan de verplichting die de Leerplichtwet ons stelt.

Communicatie

Niet van toepassing

Vervolg

Het leerplichtjaarverslag wordt na kennisneming in de raadsvergadering gepubliceerd op de website van de gemeente Zwolle en verspreid onder de ketenpartners.

² Sinds 1 januari 2019 is de wetswijziging Regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie van kracht. Doel: regionale aanpak voortijdig schoolverlaten structureel borgen en verbreden naar jongeren waarvoor halen van startkwalificatie (tijdelijk) niet haalbaar is.

Datum 2 januari 2021

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer P. Snijders, burgemeester

mw. L. (Liesbeth) Borsboom interim-secretaris